

آشنایی دختر و پسر در ایستگاه

ازدواج

حجة الاسلام محمد علی عابدی

کارشناس ارشد علوم حدیث گرایش اخلاق

انتشارات اندیشه زرین

سرشناسه	: عابدی، محمدعلی، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: آشنایی دختر و پسر در ایستگاه ازدواج/محمدعلی عابدی.
مشخصات نشر	: تهران: اندیشه زرین، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۲ ص.
شابک	: ۲۸۰۰۰۰ ریال 978-600-667373-8 :
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
بازداشت	: کتابنامه: ص. ۱۸۲-۱۹۲.
موضوع	: روابط زن و مرد -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Man-woman relationships -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: همسرگزینی-- جنبه‌های مذهبی-- اسلام
موضوع	: Mate selection-- Religious aspects-- Islam
ده بندی کنگره	: ۱۷/BP۲۳۰
ده بندی ویبی	: ۴۸۳۱/۳۹۷
شماره کتابخانه ملی	: ۶۰۹۸۰۵۳

انتشارات اندیشه زرین

نام کتاب: آشنایی دختر و پسر در ایستگاه ازدواج

مؤلف: حجة الاسلام محمدعلی عابدی

ناشر: اندیشه زرین

صفحه آرا: الهه حسین پور

شابک: ۷۳ - ۶۶۷۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۹۹

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه
۱۵.....	فصل مقدماتی: مفاهیم شناختی
۱۶.....	فواید شناخت پیش از ازدواج
۱۷.....	۱.۱. اجازتگاهانه
۱۷.....	۲. همسان گزی؛ علامه کفویت یا عدم آن
۱۷.....	۳. جلوگیری از طلاق در اجازتگاهانه
۱۸.....	بررسی شبهه عدم ضرورت شناخت
۱۸.....	۱. عدم تلازم بین نبودن طلاق و زندگی موفق
۱۹.....	۲. عدم تلازم بین شناخت و رؤیت با چشم
۱۹.....	۳. تغییر شرائط
۲۱.....	علل تعدد روش های شناخت
۲۱.....	۱. نگرش نسبت به آزادی یا محدودیت رابطه
۲۳.....	۲. ایجاد موقعیت های متعدد آشنایی
۲۳.....	معنای ارتباط برای شناخت و عدم آن
۲۴.....	معنای ازدواج موفق
۲۶.....	ابعاد آشنایی
۲۶.....	۱. شناخت نسبت به تک تک ویژگی های اخلاقی و رفتاری شخص مقابل
۲۷.....	۲. شناخت نسبت به ویژگی های مربوط به زندگی مشترک

- ۸..... شناخت نسبت به ویژگی‌های جنسیتی زن و مرد
- ۸..... شناخت نسبت به ویژگی‌های جسمی شخص مقابل
- ۹..... شناخت کلی نسبت به عقائد، اخلاقیات و رفتارها
- ۱..... فصل «۱»: روش‌های رایج آشنایی دختر و پسر پیش از ازدواج

- ۲..... ۱.۱. آشنایی مستقیم (بدون واسطه یا روش غربی)
- ۲..... ۱.۱.۱. منشأ و پیشینه
- ۵..... ۱.۲. گستره و شیوع
- ۸..... ۱.۱.۳. آله موافقین روش شناخت مستقیم و بررسی آن
- ۸..... ۱.۱.۳.۱. لزوم و ضرورت روش شناخت مستقیم
- ۲..... ۱.۱.۳.۲. انتخاب بهتر و رضایت‌بخش ازدواج
- ۹..... ۱.۱.۴. ادله مخالفین روش شناخت مستقیم
- ۹..... ۱.۱.۴.۱. تبدیل شدن به رابطه‌ی ناسالم
- ۴..... ۱.۱.۴.۲. تضعیف ایمان و عفت
- ۵..... ۱.۱.۴.۳. ترویج روابط غیر اخلاقی دختر و پسر در جامعه
- ۸..... ۱.۱.۴.۴. افزایش آمار طلاق و تضعیف بنیان خانواده
- ۲..... ۱.۱.۴.۵. آفت‌های فکری و روانی
- ۵..... ۱.۱.۴.۶. استفاده از مقدمات غیر اخلاقی
- ۸..... ۱.۱.۴.۷. الزام آور نبودن ارتباط برای منجر شدن به ازدواج
- ۷..... ۱.۱.۴.۸. تحقیر و ذلت
- ۹..... ۱.۱.۴.۹. فریب در هدف

- ۸۰..... ۱،۱،۴،۱۰. ادله دیگر
- ۸۲..... ۱،۱،۵. بررسی انواع بسترهای شناخت در روش آشنایی مستقیم
- ۸۳..... ۱،۱،۵،۱. شناخت در بستر محیط کار
- ۸۶..... ۱،۱،۵،۲. شناخت در بستر محیط تحصیلی
- ۸۸..... ۱،۱،۵،۳. شناخت در بستر خویشاوندی
- ۹۱..... ۱،۲. شنای غیر مستقیم (با واسطه یا روش سنتی)
- ۹۲..... ۱،۲،۱. منافع و پیشینه
- ۹۳..... ۱،۲،۲. گمراهه و بیوع
- ۹۶..... ۱،۲،۳. ادله موافقین
- ۹۶..... ۱،۲،۳،۱. کمتر شدن احتمال طلاق
- ۹۶..... ۱،۲،۳،۲. رعایت موازین اخلاقی و شرعی
- ۹۷..... ۱،۲،۳،۳. عدم تعدی به حریم‌ها و نگاه ابزاری نداشته‌اند
- ۹۷..... ۱،۲،۳،۴. تصمیم‌گیری بر مبنای عقلانیت
- ۹۸..... ۱،۲،۳،۵. ایمن شدن از طعمه‌ی شیطان
- ۹۹..... ۱،۲،۳،۶. شهرت دختر به پاکدامنی
- ۹۹..... ۱،۲،۴. ادله مخالفین
- ۹۹..... ۱،۲،۴،۱. عدم راه بازگشت برای پسر
- ۱۰۰..... ۱،۲،۴،۲. شناخت ناکافی
- ۱۰۱..... ۱،۲،۴،۳. تحمیل خانواده بر فرزندان
- ۱۰۳..... ۱،۲،۴،۴. خروج از اعتدال

- ۱۰۵..... ۱,۳. آشنایی غیابی (فضای مجازی).....
- ۱۰۶..... ۱,۳,۱. منشأ و پیشینه.....
- ۱۰۷..... ۱,۳,۲. گستره و شیوع.....
- ۱۰۹..... ۱,۳,۳. ادله موافقین.....
- ۱۰۹..... ۳,۲,۱. راحت و در دسترس بودن.....
- ۱۱۰..... ۳,۲,۱,۱. دستیابی به هدف همسان‌گزینی.....
- ۱۱۱..... ۱,۳, ۳. جایزین مناسب برای روش‌های ناکارآمد.....
- ۱۱۲..... ۳,۲,۱,۴. بدعزیه‌های بیشتر برای انتخاب.....
- ۱۱۴..... ۱,۳,۴. ادله مخالفین.....
- ۱۱۴..... ۳,۲,۲,۱. قابل اعتماد نبودن اطلاعات.....
- ۱۱۴..... ۳,۲,۲,۲. خروج خانواده‌های مذهبی از دایره تحقیق.....
- ۱۱۵..... ۳,۲,۲,۳. کارساز نبودن در جامعه‌ی ایران.....
- ۱۱۶..... ۳,۲,۲,۴. ایجاد سرخوردگی دختران بعد از ازدواج.....
- ۱۱۶..... ۳,۲,۲,۵. تبدیل شدن به روش آشنایی مستقیم و آسیب‌های آن روش.....
- ۱۱۷..... فصل «۲»: الگوی مناسب آشنایی بر اساس آموزه‌های اخلاقی.....
- ۱۱۹..... ۲,۱. نکات لازم در ازدواج و شناخت همسر.....
- ۱۱۹..... ۲,۱,۱. اشتراک در هویت انسانی.....
- ۱۱۹..... ۲,۱,۲. اجتناب از خیال پردازی در مورد جنس مقابل.....
- ۱۲۰..... ۲,۱,۳. عدم امکان تطبیق کامل زوجین.....

- ۲،۱،۴. گذشت و حمایت از یکدیگر رمز تداوم محبت ۱۲۱
- ۲،۲. مبانی اخلاق اسلامی "آشنایی برای ازدواج" ۱۲۲
- ۲،۲،۱. کامل بودن الگوی اخلاق اسلامی ۱۲۲
- ۲،۲،۲. ناپسند بودن خلوت با نامحرم ۱۲۳
- ۲،۲،۳. میار و حدود رابطه با نامحرم در شریعت ۱۲۵
- ۲،۱،۶. نهی شریعت از ارتباط دوستی قبل از ازدواج ۱۲۹
- ۲،۲،۵. اسند بودن رابطه جنسی غیر ازدواجی ۱۳۱
- ۲،۲،۶. مقدس بودن ازدواج و تفاوت آن با ارتباط ۱۳۴
- ۲،۳. آرائی الگوی اخلاقی بر بنسبت به سایر روش ها ۱۳۷
- ۲،۳،۱. تعیین ملاک های ازدواج ۱۳۷
- ۲،۳،۱،۱. ایمان ۱۴۱
- ۲،۳،۱،۲. عفت و پاکدامنی ۱۴۵
- ۲،۳،۱،۳. خانوادگی شایسته ۱۴۵
- ۲،۳،۱،۴. هم کفو بودن ۱۴۶
- ۲،۳،۱،۵. زیبایی و ویژگی های مثبت ظاهری ۱۴۸
- ۲،۳،۲. نگاه کردن ۱۵۰
- ۲،۳،۳. سپردن به دیگران ۱۵۴
- ۲،۳،۴. انجام مراحل تحقیق ۱۵۵
- ۲،۳،۴،۱. سطوح اطلاعات ۱۵۵

- ۲,۳,۴,۲. راه‌های کسب اطلاعات از دوستان ۱۵۷
- ۲,۳,۵. کسب اطلاعات نسبت به برادر و خواهر ۱۶۰
- ۲,۳,۶. شناخت نسبت به ویژگی‌های جنس مخالف ۱۶۱
- ۲,۳,۷. فرم اطلاعات برای طرفین ۱۶۲
- برخی پرسش‌ها جهت احراز صفات معنوی و روحی ۱۶۴
- ۲,۳,۸. جلسات گفتگو با نظارت و کنترل خانواده‌ها ۱۶۴
- ۲, ۸, ۱. موضوعات مورد گفت و گو ۱۶۵
- ۲,۳,۸,۲. سخن گفتن و گو ۱۶۸
- ۲,۳,۹. نوشتن بیست تعارضات ۱۶۸
- ۲,۳,۱۰. اقدامات حکومت اسلامی ۱۷۲
- ۲,۳,۱۰,۱. تأسیس نهاد همسریابی ۱۷۳
- ۲,۳,۱۰,۲. ثبت نام متقاضیان و نوشتن اطلاعات ۱۷۴
- ۲,۳,۱۰,۳. استفاده از تکنولوژی و اینترنت برای انتخاب‌های حداکثری ۱۷۴
- ۲,۳,۱۰,۴. تست شخصیتی از افراد ۱۷۵
- ۲,۳,۱۰,۵. ثبت ملاک‌های درجه یک و دو ۱۷۶
- ۲,۳,۱۰,۶. تحقیقات و اطمینان از صحت اطلاعات ۱۷۶
- ۲,۳,۱۰,۷. تشخیص کفویت بعد از انتخاب شخص ۱۷۷
- ۲,۳,۱۰,۸. برگزاری کارگاه‌های آموزشی ۱۷۷
- ۲,۳,۱۱. بررسی راهکار محرمیت دختر و پسر ۱۷۸
- ۲,۳,۱۱,۱. ادله مخالفین ۱۷۸

- ۱۸۱..... ۲، ۳، ۱۱، ۱۲. ادله موافقین
- ۱۸۳..... نتیجه
- ۱۸۴..... پیشنهادات
- ۱۸۵..... منابع و مآخذ
- ۱۸۵..... فهرست کتاب های فارسی
- ۱۸۷..... فهرست کتاب های عربی
- ۱۹۱..... فهرست مقالات
- ۱۹۴..... فهرست سایت ها

مقدمه

کتاب حاضر به بررسی روش‌های اخلاقی آشنایی دختر و پسر به هدف ازدواج موفق و ارائه راهکار جهت نحوه صحیح شناخت فردی مناسب برای همسرگزینی می‌پردازد. در جامعه ایران دختر و پسر برای آشنایی جهت ازدواج موفق، از روش‌های مختلفی بهره می‌برند. هدف این کتاب ارائه مشکلات اخلاقی در شیوه‌های معمول آشنایی برای ازدواج و ارائه راهکارهای اخلاقی برای آن است. به طور کلی «آشنایی مستقیم»، «آشنایی با واسطه» و «آشنایی غیابی» سه روش رایجی است که بیان آسیب‌های اخلاقی هریک، کنار گذاشته می‌شوند. شناخت مستقیم همان دوستی‌های رایج بین دختر و پسر می‌باشد که برگرفته از الگوی غربی می‌باشد. در آشنایی با واسطه والدین نقش اساسی داشته و این نوع شناخت غالباً در خانواده‌های سنتی و مذهبی حاکم است. گسترده‌گی ارتباط در فضای مجازی موجب شده تا نوع سوّمی از ارتباط و شناخت در جامعه بصورت غیابی شکل بگیرد. بعد از تبیین و بررسی این روش‌ها، الگوی برتر اسلامی ارائه می‌شود که محاسن روش‌های رایج را در خود گنجانده و از معایب آن نیز به دور است.

آمار جدایی زن و شوهر در بیشتر جوامع رو به گسترش می‌باشد و عدم سنخیت زن و مرد و رابطه‌ی ضعیف، قدرت تربیت فرزندان صالح را از آن‌ها گرفته است. این درحالی است که جامعه، متشکل از خانواده می‌باشد. هر چه استحکام خانواده بیشتر باشد، انسجام اجتماعی کمتر خواهد شد. سازگاری بین زن و شوهر بسیار اهمیت دارد و فوائد بسیاری از جمله طولانی شدن عمر زن و شوهر، افزایش سلامتی، رضایت بیشتر از زندگی و... دارد.^۱

۱. ر.ک فتحی آشتیانی، علی و احمدی، خدابخش، «بررسی ازدواج‌های موفق و ناموفق در بین دانشجویان»، «مجله دانشور رفتار»، آبان ۱۳۸۳، شماره ۷ (از

فوائد زیادی که بر امر ازدواج مترتب می‌شود، منحصر در تأمین غریزه‌ی جنسی نیست تا افرادی به آن اشکال کرده و یا ازدواج را با روابط نامشروع مقایسه کنند. نتیجه‌ی کوتاه نظری در نگاه به امر ازدواج آن است که فلسفه تشکیل خانواده تنها قرار گرفتن در چهارچوب مسئولیت‌های فراوان دیده شود و از فوائد بسیار آن در رشد و کمال انسان چشم پوشیس گردد و حال آن که در روایات شریف اسلامی فوائد زیادی برای ازدواج ذکر شده است.^۱ در اهمیت ازدواج همین بس که پیامبر اکرم می‌فرماید: «ما بنی بناء فی الاسلام أحبّ الی الله عزوجل من التزویج»^۲ هیچ بنیادی در اسلام محبوب‌تر از ازدواج در نزد خدا نیست. ازدواج را می‌توان نیاز به همکاری دو جانبه برای زیستن، حفظ عفت، تأمین عاقلانه احساس بی کسی، میل به داشتن فرزند و ادامه‌ی نسل دانست. هر کس پیشینه‌ی فرهنگ و تمدن انسانی را مورد بررسی قرار دهد، در می‌یابد که نظام خانواده اعم از مسائل زاد و ولد، پرهیز از آمیختگی، دلفه‌ها و اجتناب از هرزگی و فساد اخلاقی در خانواده، جزء خلقت آدمی بوده و در فطرت او سرشته شده است. این روحیه‌ی فطرت گرایی، حتی نزد انسان‌های اولیه و کسانی که هیچ قانون و آیین اعتقادی نداشته‌اند نیز وجود داشته است.^۳ ازدواج یکی از مهمترین رویدادهای زندگی است و نقش مهمی در سرنوشت و خوشبختی انسان دارد زیرا اگر به نحو صحیح انجام پذیرد بسیاری از نیازهای انسان اعم از نیازهای عاطفی و جنسی را تأمین می‌کند و باعث آرامش روحی انسان می‌شود؛ بنابراین در عین حال که باید در انتخاب

۱. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، تحقیق و تصحیح: علی اکبر غفاری و محمد آخوندی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۴۰۷ ق. چاپ چهارم، جلد پنجم.

ص ۳۲۳، ج ۷

۲. مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، تحقیق و تصحیح: جمعی از محققان، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ ق. چاپ دوم، ج ۱۰۰، ص ۲۲۲، ج ۴۰

۳. راک رشیدی، علیرضا، «بررسی اولویت معیارهای انتخاب همسر از دیدگاه دانشجویان پسر و دختر دانشگاه رازی»، فرهنگ در دانشگاه اسلامی، ۲، شماره ۱،

همسر و سواست گونه عمل کرد اما دقت، شناخت و اتخاذ تصمیم حساب شده و بالاخره انتخاب صحیح از شرایط ضروری یک ازدواج موفق است.^۱

طبیعی است هر شخصی تمایل دارد همسر آینده‌اش برای عدم ایجاد مشکلات در زندگی مشترک، مطابق میل او باشد. بنابراین آنچه از خود ازدواج مهم‌تر به شمار می‌رود موفقیت در ازدواج یا سازگاری در بین زوجین است. سازگاری زن‌شویی وضعیتی است که در آن، زن و شوهر در بیشتر مواقع احساسی ناشی از خوشبختی و رضایت از همدیگر دارند.^۲ این سازگاری نتیجه‌ی انتخاب درست است و انتخاب صحیح، با شناخت کامل حاصل می‌شود.

در روایات اصولی صومعه علیهم السلام آمده است هنگام انتخاب همسر به خانواده‌ی او توجه کنید که چگونه خانواده می‌باشد.^۳

همچنین سفارش به «تم کف بودن» شده است.^۴ خداوند متعال نیز در قرآن کریم می‌فرماید: زنان پاک برای مردان پاک هستند.^۵ شاید بتوان گفت اصل لزوم شناخت نسبت به همسر آینده یک امر عقلانی و در ذات انسان‌هاست، ولی کیفیت و چگونگی این شناخت متفاوت می‌باشد. راه‌هایی که افراد برای رسیدن به این شناخت انتخاب می‌کنند بعضاً غیرمناسب و مشتمل بر ردائل اخلاقی می‌باشد. در جامعه‌ی امروز ایران، روش‌های گوناگونی

۱. رک سایت: porseman.org اداره مشاوره و پاسخ نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری

۲. فتحی آشتیانی، علی؛ احمدی، خدابخش. «بررسی ازدواج‌های موفق و ناموفق در بین دانشجویان»، مجله دانشور رفتار، شماره ۷، آبان ۱۳۸۳، ص ۹

۳. امام حسین علیه السلام: پیامبر خدا به مردم فرمود: «از خُصْرَا الدَّائِنِ (سبزه روییده در مُرداب) بپرهیزید».

گفته شد: ای پیامبر خدا! خُصْرَا الدَّائِنِ چیست؟ فرمود: «زن زیبارویی که در خانواده‌ای فاسد، رشد کرده باشد».

(محمدی ری شهری، محمد و جمعی از پژوهشگران، حکمت نامه پیامبر اعظم (ص)، مترجم: گروه مترجمان، قم، موسسه علمی فرهنگی دارالحدیث سازمان چاپ و نشر، ۱۳۸۷ هـ. ش، ج ۱۲، ص ۲۵۵)

۴. عَنْهُ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ تَخَيَّرُوا لِنَفْسِكُمْ فَانْكِحُوا الْاَكْفَاءَ، وَانْكِحُوا اِلَیْهِمْ. پیامبر خدا(ص) فرمودند: برای نطفه‌های خود، [آدم‌های شایسته را] گزینش

کنید و با کسانی که همتای شما هستند، ازدواج کنید. (همان)

۵. سوره ی مبارکه ی نور، آیه ۲۶

جهت یافتن گزینه‌ی مناسب برای ازدواج و شناخت بیشتر نسبت به شخص وجود دارد و افراد مختلف با توجه به باورهای خود، روش‌های مختلفی را اتخاذ می‌کنند.

برای تحقق «هم کفو بودن» و «همسرگزینی مناسب» که مورد تأکید عقل و نقل بوده و نتیجه‌ی خانواده و جامعه‌ی موفق را خواهد داشت، لازم است قبل از ازدواج نسبت به همسر آینده آشنایی لازم و کافی حاصل شود. در تحقیقات جدید نیز میزان شناخت زوجین از یکدیگر قبل از ازدواج یکی از عوامل مهم موفقیت یا شکست در ازدواج شمرده شده است.^۱

۱. رک خلیج آبادی فراهانی، فریده، «تاثیر معاشرت با جنس مخالف قبل از ازدواج بر احتمال طلاق در بین افراد

تحصیل کرده‌ی دانشگاهی»، علوم اجتماعی: مطالعات راهبردی زنان، شماره ۸۵، زمستان ۱۳۹۱، ص ۸۲